Nr. 66 Poznań, 17. Sierpnia 1923. V. Rocznik.

RYNEK DRZEWNY

ORGAN DLA HANDLU I PRZEMYSŁU DRZEWNEGO

I

PRZEGLĄD LEŚNICZY

ORGAN FILJI POZNAŃSKO-POMOR. ZWIĄZKU LEŚNIKÓW POLSK.

WYCHODZI WE WTORKI I PIĄTKI.

PRZEDPŁATA na sierpień wynosi: w Poznaniu przy odbiorze z ekspedycji: 14.500 marek. Na pocztach (tylko w był. zab. prusk.): 15.400 marek. Pod opaską wprost z ekspedycji w kraju i w wolnem mieście Gdańsku: 17.500 marek, Pod opaską za granicą (oprócz Gdańska): 20.000 marek. Numer pojedyńczy kosztuje: w Poznaniu w Ekspedycji 2.000 marek. Z przesyłką pocztową w kraju i w wolnem mieście Gdańsku 2.300 marek. Zagranicą 2.600 marek.

Redakcja, Administracja, Ekspedycja „Rynku Drzewnego i Przeglądu Leśniczego" znajduje się w Poznaniu, ul. św. Marcina 57. III. piętro
Drukarnia:
Poznań, Wielkie Garbary 20. Nr. telef. 3406.
Konta bież.: Bank Handlowy w Warszawie. Oddz. miejski w Poznaniu (Hotel Bazar). Bank Przemysłowców Poznań.

OD ADMINISTRACJI:

Szanownym naszym prenumeratorom przypominamy iż czas odnowić przedpłatę

na miesiąc wrzesień.

Z powodu olbrzymiego wzrostu płac zecerów, cen papieru jak i wszelkich przyborów drukarskich jesteśmy zmuszeni od **1. września 1923.** przedpłatę na „Rynek Drzewny — Przegląd Leśniczy" odpowiednio podwyższyć.

Od 1. września 1923. wynosić będzie prenumerata:
W Poznaniu przy odbiorze z ekspedycji:
29.000 mk. miesięcznie
Na pocztach (tylko w był. zab. pruskim):
30.000 mk. miesięcznie
Pod opaską wzgl. z przesyłką wprost z ekspededycji:
a) w kraju i w wolnem mieście Gdańsku
35.000 mk. miesięcznie
b) za granicą: 40.000 mk. miesięcznie
Numer pojedyńczy:
a) w Poznaniu w ekspedycji . . . . 4.000 mk.
b) z przesyłką poczt. w kraju i w w. m. Gdańsku 4.600 „
c) za granicą . . . . 5.200 „

W razie zmiany warunków, zastrzegamy sobie dalszą podwyżkę w ciągu miesiąca października.

DZIAŁ RYNKU DRZEWNEGO

WIADOMOŚCI HANDLOWE.

Wyniki sprzedaży drewna użytkowego i opałowego w obrębie Z. O. L. P. Warszawa, Białowieża, D. L. P. Poznań, Bydgoszcz, Gdańsk - Toruń.

Nadleśnictwo Sarniagóra

licytacja z dnia 26. 7. 23 r.:

sosna szczapy	za mp.	158.636	mk.
„ wałki	„	87.500	„
„ pieńki	„	39.364	„
„ gałęzie I kl.	„	36.994	„
„ „ III „	„	16.879	„
brzoza szczapy	„	101.250	„
„ gałęzie I kl.	„	57.222	„

Nadleśnictwo Mosina

licytacja z dnia 28. 7. 23 r. dla tartaczników i zawodowych handlarzy drewna:

dąb	I/V kl.	za m³	660.014	mk.
sosna	I „	„	749.066	„
„	II „	„	798.526	„
„	III „	„	747.850	„
„	IV „	„	518.281	„
„ †	I „	„	528.696	„
„ †	II „	„	640.272	„
„ †	III „	„	600.000	„
„ †	IV „	„	400.000	„

Nadleśnictwo Warszawa

sprzedaż z wolnej ręki w dniu 30. 7. 23 r. w stanie wyrobionym, 15 klm. od stacji kolejowej:

sosna do 20 cm. średn.	za m³	270.000	mk.
„ 21—30 „ „	„	310.000	„
„ 31—40 „ „	„	370.000	„
„ szczapy	za mp.	100.000	„
„ gałęzie	„	60.000	„
„ chróst cieńki	„	15.000	„

Nadleśnictwo Jałowskie

licytacja z dnia 1. 8. 23 r. w stanie wyrobionym loco las, 2 do 15 klm. od stacji kolejowej:

świerk papierówka	za mp.	436.000	mk.
sosna słupy telegr.	za m³	396.000	„

Nadleśnictwo Pajęczno

sprzedaż z wolnej ręki w dniu 1. 8. 23 r. w stanie wyrobionym ponad 30 klm. od stacji kolejowej:

dąb do 20 cm. średn.	za m3	410.000	mk.
„ 21—30 „ „	„	506.000	„
„ 31—40 „ „	„	586.000	„
„ 41—50 „ „	„	682.000	„
„ pon. 50 „ „	„	875.000	„
sosna 21—30 „ „	„	474.000	„
świerk 21—30 „ „	„	466.000	„
„ 31—40 „ „	„	514.000	„
„ szczapy opał.	za mp.	113.000	„
„ chróst gruby	„	6.500	„
„ karpina	„	76.000	„
sosna szczapy	„	122.000	„
„ chróst gruby	„	6.500	„
„ karpina	„	76.000	„

Nadleśnictwo Uniejów

sprzedaż z wolnej ręki w dniu 1. 8 23 r., 4 klm. od stacji kolejowej:

dąb 21—30 cm. średn.	za m³	600.000 mk.
„ 31—40 „ „	„	710.000 „
sosna szczapy opał.	za mp.	85.000 „
„ okrąglaki „	„	70.000 „
brzoza szczapy „	„	100.000 „

Nadleśnictwo Gidle

sprzedaż z wolnej ręki w dniu 2. 8. 23 r. w stanie przerobionym, 9 klm. od stacji kolej.:

sosna 21—30 cm. śred.	za m³	330.000 mk.
„ 31—40 „ „	„	422.000 „
świerk 21—30 „ „	„	250.000 „
sosn. żerdz. 9/12cm. śr.	za 100 szt.	1.000.000 „
„ „ 12/15 „ „	„	1.500.000 „
„ szczapy opał.	za mp.	80.000 „
„ okrąglaki	„	75.000 „
„ gałęzie	„	68.000 „
„ karpina	„	14.000 „

Nadleśnictwo Sokolniki

sprzedaż z wolnej ręki w dniu 3. 8. 23 r. w stanie wyrobionym, odległ. 5—30 klm. od stacji kolej.:

twarde do 20 cm. średn.	za m³	273.000 mk.
„ 21—30 „ „	„	390.000 „
„ 31—40 „ „	„	482.000 „
„ 41—50 „ „	„	591.000 „
„ pon. 50 „ „	„	684.000 „
miękkie do 20 „ „	„	240.000 „
„ 21—30 „ „	„	300.000 „
„ 31—40 „ „	„	360.000 „
„ 41—50 „ „	„	402.000 „
„ opał. szczapy	za mp.	99.000 „
„ „ okrąglaki	„	80.000 „
„ „ gałęzie	„	60.000 „
twarde „ szczapy	„	100.000 „
„ „ okrąglaki	„	90.000 „
„ „ gałęzie	„	70.000 „
„ „ karpina	„	57/75.000 „

———o———

Ceny w Wileńskim, Białowieskim i Łuckim Okręgu*)

w okresie od 2. VII. do 23. VII. 1923 roku.

Franco wagon stacja załadowcza.

Bloki sosnowe 20—25 cm. śr.	za 1 m³	15.5—16 szyl.
„ „ 25—30 cm. śr.	„	18—19 „
„ „ ponad 30 cm. śr.	„	20—22.5 „
Dłużyce świerkowe	„	o 10% taniej
Drewno kopalniane	za 1 m³	160.000—180.000 mk.
„ papiernicze	za 1 mp.	1.8—2 dol.
Bloczki osikowe zapałkowe	za 1 m³	27—30 szyl.
Slipry sosnowe	za 1 szt.	5—6.5 „
Podkłady sosnowe	„	3—3.5 „
Bale sosnowe angielskie obrzynane grub. i szer.	za 1 m³	1.000.000—1.200.000 mk.
Bale sosnowe angielskie obrzynane cieńsze i węższe	„	900.000—1.000.000 „
Bale świerk. angielskie grubsze i szersze	„	900.000—1.000.000 „
Bale świerk. angielskie cieńsze i węższe	„	750.000— 850.000 „
Deski sosnowe, odziemkowe stolarskie nieobrzynane	„	650.000— 680.000 „
Deski sosnowe ciesielskie	„	450.000— 500.000 „
Deski świerkowe ciesielski	„	440.000— 460.000 „

WARSZAWA

Ceny w okresie od 2. VII. do 23. VII. 23 roku.

Franco wagon stacja załadowcza.

Bloki i dłużyce sosnowe od 26 cm. w cieńszym końcu	za 1 m³	480.000—560.000 mk.
Bloki i dłużyce sosnowe od 16 cm. w cieńszym końcu		280.000—350.000 „
Bloki i dłużyce świerkowe i jodłowe I kl.	za 1 m³	450.000—500.000 Mk.
Bloki i dłużyce świerkowe i jodłowe II kl.	„	280.000—350.000 „
Drewno kopalniane	„	160.000—190.000 „
„ papiernicze	za 1 mp.	180.000—210.000 „
Słupy telegr. sosn. 8—11 m. dł.	za 1 m³	270.000—290.000 „
„ „ „ ponad 11 m. dł.	„	310.000—340.000 „
„ dębowe	„	400.000—430.000 „
Kloce olszowe	„	370.000—420.000 „
„ brzozowe	„	290.000—320.000 „
„ bukowe	„	380.000—400.000 „
„ grabowe	„	460.000—500.000 „
„ brzostowe i wiązowe	„	540.000—560.000 „
„ klonowe	„	560.000—580.000 „
„ jesionowe	„	600.000—660.000 „
„ dębowe fornirowe	„	1.300.000—1 500.000 „
„ „ odziemk. stolarskie	„	800.000—900.000 „
„ „ w gatunku średnim	„	500.000—600.000 „
Bloczki osikowe zapałkowe eksp.	„	700.000—780.000 „
„ „ „ kraj.	„	600.000—660.000 „
Slipry sosnowe	za 1 sztk.	120.000—130.000 „
Podkłady sosnowe eksportowe	„	66.000— 70.000 „
„ „ krajowe	„	50.000— 55.000 „
„ dębowe	„	74.000— 78.000 „
Bloki dęb. na podkłady belgijskie	„	128.000—135.000 „
Bloki sosnowe angielskie obrzyn. grubsze i szersze	za 1 m³	1.200.000—1.300.000 „
Bloki sosnowe angielskie obrzyn. cieńsze i węższe	„	1.000.000—1.100.000 „
Bloki świerk. i jodłowe angielskie obrzyn. grubsze i szersze	„	900.000—1.000.000 „
Bloki świerk. i jodłowe angielskie obrzyn. cieńsze i węższe	„	800.000—850.000 „
Deski sosnowe odziemk. stolarskie nieobrzyn.	„	680.000—740.000 „
Deski sosnowe odziemk. ciesielskie nieobrzyn.	„	480.000—520.000 „
Deski świerk. i jodłowe ciesielskie nieobrzyn.	„	440.000—470.000 „
Deski sosnowe 1/2" jodł. ciesielskie nieobrzyn.	„	570.000—590.000 „
Deski świerkowe 1/2" jodłowe ciesielskie nieobrzyn.	„	520.000—540.000 „
Deski dęb. stolarskie eksportowe nieobrzyn.	„	1.400.000—1.600.000 „
Deski dębowe, krajowe nieobrzyn.	„	850.000— 950.000 „
Deski dębowe, w gatunku średnim nieobrzyn.	„	650.000— 690.000 „
Plansony dębowe nieobrzynane	„	1.100.000—1.300.000 „
Klepka dębowa niemiecka	za 1 kop.	7.000.000—7.300.000 „
„ bednarską „bindra"	za 1 skład	560.000—600.000 „
Alkohol metylowy 99/100%	za 1 kg.	28.000— 34.000 „
Spirytus drzewny techniczny 90%	„	20.000— 22.000 „
Octan wapnia 80%	„	9.000— 11.000 „
Węgiel drzewny dla celów techn.	„	1.200— 1.500 „
Smoła drzewna lekka	„	2.000 „
Olej Ketonowy ciemny	„	3.000 „
Terpetyna biała	„	21.000 „
„ słomkowa	„	16.000 „

BYDGOSZCZ*)

dnia 3. VII. 23 r. — za 1 m³ loco wagon.

	Cena żądana	Cena ofiarowana	Cena osiągnięta
	marek	polskich	
Bloki sosnowe	500.000	400.000	460.000
Dłużyce sosnowe	400.000	250.000	300.000
Kloce dębowe zwykłe	600.000	550.000	585.000
„ „ fornirowe	850.000	680.000	700 000
Bale sosnowe	1.500.000	1.300.000	1.400.000
Deski sosnowe zwykłe	1.000.000	800.000	900.000
„ „ stolarskie	1.100,000	950.000	1.000.000
„ dębowe zwykłe	1.050.000	950.000	1.000.000
„ „ stolarskie	1.800.000	1.500.000	1.650.000
„ „ eksportowe	2.000.000	1.800.000	1.900.000

Średnie ceny targowe w obrocie krajowym (z wykluczeniem transakcji eksportowych) loco wagon stacja załadowcza w Województwach: Lwów, Tarnopol i Stanisławów za czas od 10. do 30. czerwca 1923 r. (Komisja cennikowa).

Drewno jodłowe i świerkowe.

1) Drewno kopalniane (od 10 cm. śr. w cień. w końcu)	za 1 m³	130.000 Mk.
2) Dłużyce w całych długościach od 14 cm. w cień. końcu	„	110.000—160.000 „
3) Kloce tartaczne	„	140.000—160.000 „

*) Ceny podane przez Minist. R. i D. P. Departament Leśnictwa w Warszawie.

*) Ceny podane przez Minist. R. i D. P. Departament Leśnictwa w Warszawie.

4) Wyłącznie świerkowe kloce tartaczne	za 1 m³	o 10% drożej
5) Jodłowe i świerkowe deski i brusy budow. 3—6 m. dł., 10 cm. i w szer. 26—52 mm.	„	400.000 Mk.
Jodłowe i świerkowe deski i brusy budow. 3—6 m. dł., 10 cm. i w szer, 20 mm.	„	460.000 „
Jodłowe i świerkowe deski i brusy budow. 3—6 m. dł., 10 cm. i w szer. 13 mm.	„	480.000
6) Deski i brusy stolarskie świerkowe lub czyste jodłowe . .	„	o 60% drożej od poz. 5-ej
7) Deski i brusy świerkowe i jodłowe IV. klasy	„	o 30% taniej od poz. 5-ej
8) Kantówki i rygle rżnięte 3—6 m. dł. 8×8 cm. i wyż. grube . .	„	480.000 Mk.
Kantówki i rygle rżnięte 6—8 m. dł. 8×8 cm. i wyż. grube . .	„	o 10% drożej
Kantówki i rygle ponad 8 m. dł. 8×8 cm. i wyż. grube . .	„	o 15—20% drożej
9) Łaty rżnięte 3—6 m. dł. 13—20 mm. grube 46—52 szer. . . .	„	480.000 Mk.
Łaty rżnięte 3—6 m. dł. 26—40 mm. grube 46—52 szer. . . .	„	480.000 „
Łaty rżnięte 1—2,50 m. długie 13—40 mm. grube 46—52 szer.	„	o 25% taniej
10) Drewno ciosane z oflisem do 1/5 szerokości	„	230.000—280.000 Mk.

Drewno sosnowe.

11) Dłużyce	za 1 m³	o 10 proc. drożej od poz. 2
12) Kloce tartaczne	„	o 20 proc. drożej od poz. 3
13) Deski i brusy sosn. budowlane	„	o 10 proc. drożej od poz. 5
14) Deski i brusy sosn. stolarskie	„	o 15 proc. drożej od poz. 6
15) Deski i brusy sosnowe IV. kl.	„	o 5 proc. drożej od poz. 5
16) Kantówki i rygle rżnięte . .	„	o 10 proc. drożej od poz. 8
17) Łaty rżnięte	„	jak poz. 9
18) Drewno kopalniane	za 1 mp.	130.000 Mk.

Drewno dębowe.

19) Kloce o średnicy w cieńszym końcu 20—29 cm.	za 1 m³	150.000 Mk.
Kloce o średnicy w cieńszym końcu 30—39 cm.	„	150.000—300.000 „
Kloce o średnicy w cieńszym końcu 40—49 cm.	„	300.000—450.000 „
Kloce o średnicy w cieńszym końcu od 50 cm.	„	450.000—600.000 „
20) Materjał rżnięty 3 m. dł. i wyż.		
boulsy w bloki złożone . . .	„	700.000—850.000 „
brusy nieobrzynane	„	650.000 „
deski	„	600.000 „
deski i brusy obrzynane . .	„	800.000—900.000 „
fryzy krótkie	„	550.000—700.000 „
fryzy długie	„	700.000—850.000 „
deszczułki i fryzy posadzkowe 4—12 cm.	za 1 m²	40.000— 50.000 „
21) Należność za przetarcie 1 m³ krągłego:		
a) drewna miękkiego na ostro	za 1 m³	90.000 „
„ „ z pryzmowaniem	„	o 35 proc. drożej
b) drewna twardego na ostro	„	120.000 Mk.
„ „ z pryzmowaniem	„	o 50 proc. drożej

Drewno opałowe.

22) Bukowe, grabowe, jaworowe, (przeschnięte)	za 10000 kg.	2.000.000 Mk.
dębowe, brzozowe, olchowe .	„	1.600.000 „
sosnowe	„	1.600.000 „
świerkowe i jodłowe	„	1.400.000 „
osikowe	„	1.300.000 „

PRZETWORY DRZEWNE.

Bydgoszcz, 10. 8. Ceny hurtowne w tys, Mp, za 1 metr sześć. loco Bydgoszcz: okrąglaki sosnowe 600. — dębowe przeciętnie 750, materjał sosnowy: deski stolarskie 1800, kantówki i deski wierzchołkowe 1600, dębowe materjał stolarski 2500, materjał budowlany 2300.

Grodno, 8. 8. Z powodu dalszego spadku marki polskiej sytuacja rynkowa niepewna przy tendencji na- ogół zwyżkowej. Zapowiedziane ograniczenia wywozu drzewa okrągłego i podniesienie opłat wywozowych wpłynęły niekorzystnie na ceny dłużyc i kloców. Jednocześnie odczuwano na rynku brak sosnowego i świerkowego drzewa okrągłego. Popyt na obrzynane materjały eksportowe sosnowe i świerkowe oraz sleepery podwójne w dalszym ciągu ożywiony. Oferowano w tutejszym rejonie w ubiegłym tygodniu materjały drzewne po cenach następujących w tys. Mp loco wagon st. załad.: dłużyce świerkowe średnicy od 16 cm w cieńszym końcu 550—580,— takież świerkowe w całych długościach na użytek miejscowy dochodziły do 500 (niesortowane). Kloce sosnowe eksportowe odziomkowe proste, gładkie od 10 cali ang. średnicy w cieńszym końcu, wyborowe 900—950, — świerkowe odziomkowe na eksport dochodziły do 830 — 850. Przebrane dłużyce sosnowe budulcowe II gat. wachały się od 400—420. Słupy telegraficzne, eksportowe, sosnowe, całkowicie wyrobione, dłuższe 520 do 550, — krótsze poniżej 10 m dług. 450—460. Drzewo kopalniane przy zapotrzebowaniu nieco ożywionem na eksport i do krajowych ośrodków górniczych dochodziło do 300. Drzewo osikowe gatunku wyborowego sprzedawano na użytek krajowego przemysłu zapałczanego przy zmniejszonym popycie po 800—850. Tranzakcji na eksport ostatnio nie zawierano. Drzewo świerkowe na celulozę i masę drzewną przy normalnem zapotrzebowaniu dochodziły do 300 za metr przestrzenny. Kloce olchowe odziomkowe bez sęków uzyskiwały większe zgłoszenia do Niemiec. Przy małych obrotach żądano 700—750. Drzewo tarte: bale sosnowe ang. ostrokątnie obrzynane, materjał wyborowy, szerokie w wymiarach poszukiwanych 1850—1900 (niesortowane), — sortowane sosnowe „batens" (budulec) dochodziły do 1600 zależnie od specyfikacji, świerkowe bale niesortowane 1750—1800, — świerkowe „battens" (budulec) 1500. Madriers i bastings budulcowe na eksport do Francji dochodziły do 1700. Deski sosnowe stolarskie nie obrzynane 1100—1200, — sosnowe obrzynane ciesielskie 800—850, — świerkowe obrzynane 750—780, — sosnowe półcalówki 950. Pokłady kolejowe wykazywały również tendencję zwyżkową, oferowano zwyczajnie dla P. K. P. 80—85. — na eksport 105—110, sleepery podwójne 195—200 za sztukę. Rynek odczuwa dotkliwie brak gotówki obrotowej.

(Ajencja Wschodnia z d. 11. VIII. 23. r.)

Warszawa, 10. 8. Stały spadek marki polskiej wywołał dalszą zwyżkę cen drzewa. Przy cenie funta angielskiego 1,200,000 oferowano za drzewo loco wagon stacja naładowania (w tys. Mk. polsk.): Kloce sosnowe eksportowe, odziemkowe, proste, gładkie, od 10" średnicy w cieńszym końcu, wyborowe 1100—1150. Dłużyce sosnowe tartaczne niesortowane, zdrowe, bez wad jakichkolwiek, proste 800—850. Kloce jodłowe i świerkowe eksportowe w tymże gatunku, co sosnowe, bez wad jakichkolwiek dochodziły do 1000. Dłużyce jodłowe i świerkowe niesortowane od 16—18 cm. średnicy w cieńszym końcu wahały się od 750 do 780. Na rynku miękkiego drzewa okrągłego brak większych ilości materjału gotowego do transportu koleją. Wskutek tego usposobienie zwyżkowe. Drzewo kopalniane w całych długościach przy nieco większem zapotrzebowaniu dla górnictwa krajowego przekroczyły 300 za metr sześcienny. Tak samo bloczki świerkowe na celulozę i masę drzewną wahały się od 350 do 380 za metr przestrzenny. Rozruchy w niemczech na tle głodowem, strajki i katastrofa finansowa osłabiły siłę nabywczą firm niemieckich, które coraz mniejsze zakupy czynią na naszym rynku drzewnym. Wskutek tego papierówka cieszyła się mniejszym popytem. Kloce dębowe gatunku pierwszorzędnego, na forniery, drzewo miękkie o drobnym stoju w poszukiwaniu do Holandji, a ostatnio nawet do Hiszpanji. Płacono za metr sześcienny do 3000 przy średnicy od 40 cm. w cieńszym końcu. Kloce dębowe eksportowe na materjał

stolarski dochodziły do 2000 przy mniejszym popycie. Materjał dębowy w wymiarach krajowych średniego gatunku — w zaniedbaniu. Również na pozostałe sortymenty liściaste zaznaczało się małe zapotrzebowanie. Fabryki mebli, oraz nieliczne wytwórnie fornierów i dykt, celem zabezpieczenia się przed spadkiem marki, zawczasu zaopatrzyły się w większe ilości surowca, mogące wystarczyć na dłuższy okres czasu. Kloce dębowe odziemkowe (lokalne) 1000—1100; — brzostowe i wiązowe 950 do 1000; — grabowe 800—580; brzozowe 500—550: — topolowe 550—580; — jesionowe 1000—1100; — klonowe 1000—1050; — olchowe 800—850. Materjały liściaste w gatunku, nadającym się do wytwórni samochodów, aeroplanów i mebli, zdatne na eksport, poszukiwano w ostatnim tygodniu intensywniej. Ceny dobrego drzewa tego rodzaju będą prawdopodobnie o jakieś 40—50% wyższe od wyżej zaznaczonych. W oczekiwaniu dalszego spadku marki na całej linji panuje tendencja zwyżkowa i strach przed wyzbywaniem się drzewa.

(Ajencja Wschodnia z d. 12. VIII. 23. r.)

DZIAŁ PRZEGLĄDU LESNICZEGO

M. Bernakiewicz.

LUŹNE UWAGI O LESIE MIESZANYM NA POMORZU.

Studjując dawne opisy i stare plany gospodarcze lasów na Pomorzu zauważymy, że lasy naszej dzielnicy znacznie się zmieniły, i to stanowczo na niekorzyść, w przeciągu niewielu dziesiątków lat.

Główną przyczyną tego jest system zrębowy, używanie przy odnowieniach nasion pochodzenia obcego, nawet południowego, i tępienie gatunków liściastych, które występowały niegdyś w tutejszych borach sosnowych jako przymieszka, a mianowicie: dąb, buk, grab, lipa, olsza, osika, brzoza. Pomału jednak gatunki te u nas wytrzebiono, a las mieszany zastąpiono lasem czystym, przeważnie sosnowym.

Punktem honoru niektórych leśników było prowadzenie wojny na śmierć i życie przeciwko brzozie; zapomniano przytem, że odpowiednia jej hodowla, np. kępami absolutnie iglastym szkodzić nie może. Lasy nasze, specjalnie w b. zaborze pruskim, hodowano według recept teoryj finansowych, uważając las za fabrykę drewna, chcących go wtłoczyć w ramki formułek i prawideł matematycznych i czyniących leśników mechanikami maszyny, mającej produkować jedynie jaknajwięcej pieniędzy. Twierdzenie o wysokiej rentowności hodowli świerka doprowadziło do jego intenzywnej uprawy w b. dzielnicy pruskiej, mimo położenia poza naturalną granicą rozsiedlenia i nie uwzględniając jego wymagań względem gleby.

To też takie forsowanie świerka, nawet na glebach suchych lub na mokrych, torfiastych mrozowiskach doprowadziło do tego, że rosnące tam dwudziestoletnie drzewka nie przekraczają dziś wysokości pół metra.

Obniżenie kolei rębności doprowadziło do użytkowania dużymi łącznymi zrębami. W następstwie, z powodu wyjałowienia gleby przez słońce, wodę i wiatry, odnowienie napotykało na niesłychane trudności. Uzupełnianie upraw trwało często przez cały szereg lat i przyczyniało się w bardzo małym stopniu do uodpornienia i podniesienia zdrowotności młodników.

Pędrak i szeliniak, osutka i inne grzyby zagrażały ustawicznie ich istnieniu.

Łatwo rozszerzający się pożar niszczył niejednokrotnie w kilku godzinach przestrzeń zalesioną w ciągu kilkunastu lat.

Począwszy od wieku drągowiny, zagrażają liczne szkodniki z pomiędzy owadów, które niejednokrotnie zmuszają do przedwczesnego wyrębu znacznych przestrzeni.

W czystych lasach świerkowych jeden nieoględny i nieprzemyślany wyrąb może w poszczególnych wypadkach spowodować szkody od wiatrów na setkach ha.

Oczywiście wszystkim niedogodnościom, połączonym z istnieniem lasu kulturalnego, starał się człowiek zaradzić; stworzono szereg instytutów, mających na celu ochronę tego lasu, założono fabryki środków chemicznych i mechanicznych, mających na celu walkę z jego wrogami. Wysiłki te nie przyniosły wyników pożądanych. Okazało się, że człowiek może las zniszczyć, jednakowoż podług swej woli nie pokieruje życiem jego w sposób przeciwny jego istocie, bez szkody dla siebie i przyszłych pokoleń. Czyste lasy iglaste w rzadkich tylko wypadkach mają rację bytu. Jedynie prawdziwą i nieomylną drogę wskazuje nam sama przyroda, która nie zna zrębów czystych, ani też czystych drzewostanów na wielkich przestrzeniach, nie zna pługa leśnego, pierścieni lepowych, ani szprycy do cieczy bordoskiej.

Mimo to po dziś dzień czerpiemy najlepszy materjał drzewny z lasów, których człowiek nie zakładał. Z pewnością karpackie świerki rezonansowe, ani też sławne polskie sosny masztowe nie wiedzą, co to jest rozsadnik i „tak tanie i wygodne“ sadzenie klinem w głęboką pługiem wyoraną bruzdę.

Naturalnie nie możemy żądać dla lasu formy puszczy dziewiczej, ponieważ celem lasu jest wyprodukowanie największej ilości najlepszego jakościowo drewna przy zachowaniu ciągłości i istoty lasu, dla zapewnienia potrzeb naszym następcom.

Faktem jest, że dzisiejszy nasz las kulturalny stoi o całe niebo niżej od lasu wyrosłego bez pomocy ręki ludzkiej. Następstwem ingerencji człowieka jest w bardzo wielu wypadkach wyjałowienie i wyschnięcie gleby, pokrycie jej wrzosem i porostem lapońskim, obniżenie bonitacji z siedliska po wyrębie o jedną lub dwie klasy.

Nowoczesna hodowla za mało uwzględnia to, że bonitacja siedliska jako stan stały niezmienny właściwie nie istnieje, a jest ona przy danym składzie chemicznym gleby i danych warunkach klimatycznych, rezultatem sumy wpływów, które las w pewnym przeciągu czasu na glebę wywiera.

Jeżeli przyjmiemy, że nie wszędzie potrafimy przeprowadzić racjonalne gospodarstwo przerębowe, które glebę w najlepszym stanie utrzymuje i stale poprawia, to w każdym razie nic nie stoi na przeszkodzie, by wzbogacać glebę, zostawiając w lesie wszelki chróst przy trzebieżach jako nawóz naturalny i ochronę gleby, i wprowadzać zawsze i wszędzie jaknajwięcej gatunków liściastych w czystych drzewostanach sosnowych.

Gatunkami, które ze wszelkich względów zalecić należy i które udają się prawie wszędzie na lekkich pomorskich glebach, są: brzoza, osika, buk i dąb bezszypułkowy. Najwyższy czas zerwać wreszcie z niesprawiedliwionem, a tak zakorzenionem przekonaniem, że na Pomorzu jedynie możliwą dla hodowli jest sosna i to w formie czystego drzewostanu.

Stwierdzono, że hodowla buka i dębu bezszypułkowego w formie przymieszki do sosny możliwą jest nawet na glebach stosunkowo ubogich i niezbyt zasobnych w wilgoć. Ten rodzaj przymieszki wydaje bardzo dobre wyniki pod względem produkcji ilościowej i jakościowej obu gatunków, a zatem podnosi znacznie dochodowość lasu i wywiera znany dobroczynny wpływ na glebę.

W ogólności wiele gatunków liściastych o dużych wymaganiach, które nie mogą tworzyć czystych drzewostanów na glebach gorszych, rozwijają się pomyślnie w formie domieszki do czystych drzewostanów iglastych. Zdolność ta pozwala nam hodować wartościowe gatunki drzew nawet na glebach stosunkowo ubogich.

Każdy zauważy przy staranniejszej obserwacji w swoim lesie, że nawet na piaskach dyluwialnych, zaliczonych do III. i IV. bonitacji, znajdują się młode dębczaki, graby i buki naniesione przez sójki i myszy. Ponieważ sosna nie ocienia silnie, a zatem nie wpływa korzystnie na glebę, przeto przychodzi tu z pomocą przyroda, która sieje sama, o ile znajdują się w sąsiedztwie gatunki liściaste. Rzeczą prostą a konieczną jest tu wkroczyć człowiekowi pomocną ręką przez podsiew i podsadzanie. Opłaci się to sowicie nietylko przez polepszenie stanu gleby, ale i przez dostarczenie dobrego opału w przyszłości. Czynność tę można uskutecznić przy uzupełnianiu upraw i młodników, a nawet w drągowinach i starszych przerzedzonych drzewostanach, mających pozostać jeszcze przez kilka dziesiątków lat na pniu. Polecić też można podsiew lub podsadzanie buka, grabu i dębu bezszypułkowego w gniazdach powstałych przez wymieranie sosny w drągowinach hodowanych na dawnej roli.

Rzeczą bardzo zamienną jest to, że w ostatnich czasach objawia się największa reakcja przeciw czystym lasom iglastym, użytkowanym zrębami czystemi, przedewszystkiem właśnie w Niemczech, ojczyźnie twórców kunsztownych teorji finansowo-matematycznych w odnoszeniu do lasu. Niemieccy leśnicy spostrzegli się, że dzisiejszy system hodowania i użytkowania czystych drzewostanów sosnowych wpływa ujemnie na glebę i stale zmniejsza produkcję jakowością i ilością, i że system ten może mieć ciężkie następstwa dla przyszłości. W prasie fachowej prowadzone są żywe spory stronników i przeciwników lasu trwałego, t. zw. „Dauerwald". Naukowo stwierdzono, że gospodarowanie przez 29 lat wymienionym wyżej sposobem sosnowego lasu, polepszyło klasę bonitacji o przeszło 1 stopień, potroiło zapas drzewa na pniu, a podwoiło masę drewna, przyrastającego corocznie w całym rewirze.

U nas nie zainteresowano się dotychczas tem zagadnieniem. Oświetlenie i wszechstronne przedyskutowanie może być wielkim krokiem naprzód, a polskiej nauce leśnictwa, jakoteż lasom naszym znaczne przynieść korzyści.

Redaktor odpowiedzialny za dział Rynku drzewnego i za dział Przeglądu leśniczego Józef Ziółkowski, — za dział Ogłoszeń i administrację wydawnictwa Edmund Bartz.

Ogłoszenia.

Adolf Rechter (988
agent i komisjoner drzewny
Centrala: LWÓW, Rutowskiego nr. 7.
Oddział: KATOWICE, 3-go Maja 33 III.
Adres telegraf.: Rechterbois
uprasza oferty na kopalniaki i progi.
(Oferty kierować do oddziału w Katowicach).

Zaraz do oddania
44 składy klepki dębowej bednarskiej „bindry", 21 kop szprych dębowych. (996
DOM HANDLOWY
Stefan Wilczyński,
Bydgoszcz, Święto-Jańska 18.
Adr. telegr.: „Stewil Bydgoszcz".

Kierownik
dla tartaku lub fabryki obrabiarek (ślusarz masz.) około 15 lat w branży drzewnej zatrudniony, z wszelką pracą obeznany, poszukuje posady w tej samej lub podobnej branży.
Oferty pod nr. 968 do eksp. Rynku Drzewnego. [968

Tartak parowy
i HEBLARNIA
Fabryka
wełny drzewnej i skrzyń.
STAROGARD (Pomorze)
ulica Hallera nr. 19.
[820

Węgiel drzewny
dostarcza wagonowo
F. Stobiecki,
OSTRÓW
(Poznańskie). [932

Progi kolejowe
i [23
drewno kopalniane
na pniu i w gotowym stanie
kupuje stale
W. Reschop, Essen.
Zweigbüro Gdańsk—Danzig,
Böttchergasse 23/27.

Uprasza się o składanie ofert na stałą dostawe miesięcznie do

10 wagonów dębiny
i do
10 wagonów buczyny

towar tarty, grubości 27, 40, 48 i 75 m/m.

„LIGNUM"

Fabryka wyrobów drzewnych i masowa wytwornia krzeseł W GNIEŹNIE. [995

Oddział II. Zakładów Przemysłowych Tabromik.

Prima suche [982
deski dębowe
brusy we wszelkich grubościach jako też dębowy okrągły materjał wolny od opłaty wywozowej Gdańsk kupuje stale i uprasza o piśmienne szczegółowe oferty.
Wilhelm Loyall
Gdańsk (Danzig) Hundegasse 61.

Młody fachowiec drzewny
obeznany z wszelkiemi pracami handlu drzewnego, jak i również z wszelkiemi pracami na tartaku, z dobremi świadectwami, **poszukuje posady** od zaraz. Łask. zgłoszenia do Redakcji Rynku Drzewnego pod nr. 989.

Który tartak
może przyjąć zamówienie na deski dębowe?
Łask. adresy proszę skierować do eksp. Rynku Drzewnego pod Nr. **993.**

A. HEINE
Agentura i komisja drzewna 16
Frankfurt (Oder)
Tel. 1205. Stiftsplatz 10.

Czcionkami Drukarni Rynku Drzewnego T. z o. p. Poznań, ulica Wielkie Garbary nr. 20.